

Obsah

O autorkách	9
Předmluva	11
1. Úvod do psychologie, psychologie práce a organizace	13
1.1 Vznik a vývoj vědecké psychologie	14
1.1.1 <i>Psychofyzika: předzvěst vědecké psychologie</i>	15
1.1.2 <i>Asocianismus, experimentální psychologie: nástup vědecké psychologie</i>	15
1.1.3 <i>Gestaltpsychologie (tvarová psychologie)</i>	17
1.1.4 <i>Psychoanalýza a další směry tzv. hlubinné psychologie</i>	20
1.1.5 <i>Behaviorismus</i>	28
1.1.6 <i>Humanistická a kognitivní psychologie</i>	31
1.1.7 <i>Syntetické pojetí</i>	33
1.2 Soustava psychologických disciplín a předmět psychologie	34
1.2.1 <i>Soustava psychologických disciplín – struktura psychologie</i>	35
1.2.2 <i>Předmět psychologie</i>	36
1.3 Vývoj a předmět psychologie práce a organizace	37
1.3.1 <i>Vznik a vývoj psychologie práce a organizace</i>	37
1.3.2 <i>Psychotechnika – poradenská psychologie práce</i>	39
1.3.3 <i>Human relations – sociální psychologie práce</i>	41
1.3.4 <i>Inženýrská psychologie a ergonomie</i>	43
1.3.5 <i>Psychologie organizace</i>	45
1.3.6 <i>Předmět a dílčí oblasti psychologie práce a organizace</i>	47
1.4 Zaměření a formy odborné psychologické činnosti	50
1.4.1 <i>Psychologický výzkum</i>	51
1.4.2 <i>Psychologická expertizní činnost</i>	52
1.4.3 <i>Psychologické poradenství</i>	53
1.4.4 <i>Klinické přístupy</i>	54
1.5 Metody psychologie, psychologie práce a organizace	54
1.5.1 <i>Pozorování</i>	55
1.5.2 <i>Experiment</i>	57
1.5.3 <i>Dotazování</i>	60
1.5.4 <i>Psychologické testy</i>	65

1.5.5	Škály	67
1.5.6	Sociometrie	68
1.5.7	Studium objektivních materiálů	69
1.5.8	Studium průběhu a výsledků pracovní činnosti	70
1.5.9	Profesiografie	70
1.5.10	Metody psychologické intervence a výcviku	71
1.6	Shrnutí a otázky	72
2.	Základní psychologické pojmy	75
2.1	Lidská psychika a podmínky jejího fungování	76
2.2	Psychické procesy, stavy a funkce	77
2.2.1	Poznávání	78
2.2.2	Pozornost, paměť a učení	82
2.2.3	Citění	84
2.2.4	Snažení	85
2.3	Pojem osobnost	86
2.3.1	Základní charakteristika	86
2.3.2	Vývoj osobnosti	87
2.3.3	Struktura osobnosti	90
2.3.4	Poruchy osobnosti	102
2.4	Základní pojmy sociální psychologie – vztah osobnosti a společnosti	106
2.4.1	Sociální percepce	106
2.4.2	Sociální komunikace	108
2.4.3	Sociální skupiny, pozice a role	110
2.5	Shrnutí a otázky	111
3.	Člověk v pracovním prostředí	115
3.1	Podmínky činnosti člověka v pracovním prostředí	116
3.1.1	Prostorové a funkční podmínky pracoviště	117
3.1.2	Fyzické podmínky práce	120
3.1.3	Organizační podmínky práce	126
3.2	Využití poznatků inženýrské psychologie a ergonomie	127
3.2.1	Základní otázky vztahu člověka a technického zařízení	129
3.2.2	Interakce člověka a technických zařízení	131
3.3	Spolehlivost pracovního výkonu a bezpečnost práce	136
3.3.1	Spolehlivost pracovního výkonu	136
3.3.2	Psychologické otázky bezpečnosti práce	137
3.3.3	Choroby z povolání	140

3.4	Únava, režim práce a odpočinku	142
3.4.1	<i>Únava a její projevy</i>	142
3.4.2	<i>Stres a náročné situace v práci</i>	144
3.4.3	<i>Režim práce a odpočinku</i>	148
3.5	Shrnutí a otázky	149
4.	Člověk v pracovním procesu	151
4.1	Pracovní činnost	152
4.1.1	<i>Analýza pracovní činnosti</i>	153
4.1.2	<i>Profesiografie a profily pracovních míst</i>	155
4.2	Pracovní způsobilost, kvalifikace a kompetence pracovníků	160
4.3	Pracovní výkon a výkonnost	166
4.4	Motivace pracovního jednání a pracovní spokojenost	173
4.4.1	<i>Výkonová motivace a aspirace</i>	173
4.4.2	<i>Vybrané teorie motivace pracovního jednání</i>	175
4.4.3	<i>Pracovní spokojenost</i>	180
4.5	Osobnost člověka z hlediska jeho uplatnění v práci	186
4.6	Shrnutí a otázky	191
5.	Mezilidské vztahy na pracovišti	193
5.1	Člověk – bytost společenská	194
5.2	Mezilidské vztahy a sociální klima na pracovišti	196
5.3	Pracovní skupiny a týmy	200
5.3.1	<i>Základní charakteristiky</i>	201
5.3.2	<i>Strukturování pracovních skupin a týmů</i>	203
5.3.3	<i>Sociální normy, tradice a hodnoty pracovní skupiny</i>	205
5.4	Komunikace v pracovním prostředí	207
5.5	Osobnost a činnost manažera	210
5.5.1	<i>Postavení manažera v podniku a nároky na jeho osobnost</i>	211
5.5.2	<i>Manažer a vedení lidí, komunikace s pracovníky</i>	214
5.6	Stimulace pracovního jednání	223
5.6.1	<i>Stimulace pracovníků</i>	224
5.6.2	<i>Stimulace pracovních skupin</i>	227
5.7	Uplatnění psychologie v systému práce s lidmi	229
5.7.1	<i>Psychologie v personalistice</i>	229
5.7.2	<i>Psychologie v sociální práci</i>	231
5.8	Poradenská péče o pracovníky	232
5.8.1	<i>Vymezení poradenství</i>	232
5.8.2	<i>Specifické skupiny pracovníků</i>	233

5.8.3	<i>Problémové jednání pracovníků</i>	237
5.9	Shrnutí a otázky	240
Literatura		243
Rejstřík věcný		247
Rejstřík jmenný		254